КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ПІЗНАННЯ ТА ДОКАЗУВАННЯ: СПІВВІДНОШЕННЯ, ПОНЯТТЯ ТА ФОРМА В КОНТЕКСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

КРИЖАНОВСЬКИЙ Анатолій - доцент кафедри міжнародного та кримінального права Навчально-наукового Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», кандидат юридичних наук, доцент

ORCID: 0000-0002-2432-5286

УДК [351.75:324:342.9](477)

DOI: https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2024.3.12

У статті на підставі чинного законодавство розглянуто криміналістичне пізнання та доказування у контексті співвідношення, поняття та форма щодо електронної криміналістичної інформації. Об'єктом дослідження є діяльність учасників кримінального судочинства у досудовому та судовому провадженні, пов'язана з отриманням та використанням криміналістичної інформації в електронній формі. Предметом дослідження виступають закономірності, що стосуються природи та особливостей електронної інформації, формування методів, засобів та прийомів, що застосовуються в ході виявлення, фіксації, дослідження, перевірки, оцінки електронної криміналістичної інформації на різних стадіях кримінального судочинства. Застосовано загальнонаукові методи: історичний, логічний, порівняльний, узагальнення та класифікації, аналізу та синтезу, дедукції та індукції, приватні методи – порівняльно-правовий, формально-юридичний та правового моделювання. Криміналістична інформації це відомості про подію кримінального правопорушення, пов'язаних обставин, відображені в пам'яті електронного пристрою, що дозволяє використовувати у кримінальному судочинстві. Нинішній стан криміналістики, кримінально-процесуального закону, правозастосовної практики, пов'язаних з використанням інформаційних технологій у ході процесуального оформлення криміналістичної інформації, потребує коригування. Вказано, що застосування інформаційних технологій у криміналістиці базується на закономірностях руху електронної криміналістичної інформації та її використання як доказ. Ця інформація розглянута як процес у ході виявлення, фіксації, дослідження, перевірки і оцінки. Електронний слід має власну специфіку і ознаки, властиві електронній інформації. Як ознаки виступають: похідна волі людини, що її створила, електронне середовище існування, двійковий код подання, файл і формат.

Ключові слова: інформаційні технології, криміналістична інформація, кримінально-процесуальне законодавство, розслідування, процесуальні дії.

Постановка проблеми

Криміналістичне пізнання та мислення, рух криміналістично значущої інформації з моменту її виявлення і до надання їй допустимої процесуальної форми, трансформації на доказ є серцевиною криміналістики, представляючи невичерпне поле для наукових досліджень. З моменту зародження криміналістики відбулося її значне збагачення завдяки використанню філософських, інформаційних, логічних, математичних та інших знань. Цього недостатньо у зв'язку з бурхливим розвитком науково-технічного прогресу, який зумовив виникнення віртуального середовища, поява нових видів електронної інформації, пристроїв, засобів та способів її передачі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Значний вклад у дослідження криміналістичного пізнання внесли: А. Боднар,

В. Бондар, В. Бідняк, А. Воробчак, О. Губська, І. Галдецька, В. Дячук, Є. Даніч, К. Дубонос, Є. Ковалевська, К. Ковальов, М. Климчук, М. Кривонос, І. Курилін, О. Лопата, А. Мировська, О. Неня, В. Ортинський, І. Пиріг, Б. Романюк, В. Семенов, С. Стратонов, А. Сідєльніков, Е. Сімакова-Єфремян, А. Таранов, А. Шульженко, О. Шевченко, О. Шульга, О. Шрамко та ін. Сьогодні особа, яка застосовує право, зазнає труднощів при роботі з електронною інформацією, її носіями та різними пристроями під час руху криміналістичної інформації. Однією з основних причин труднощів є правова невизначеність, відсутність норм, що регламентують використання електронних засобів доказування в процесі розслідування. Це вимагає проведення наукових досліджень.

Формулювання цілей – дослідження процесу криміналістичного пізнання та доказування в контексті співвідношення, поняття та форми щодо електронної криміналістичної інформації.

Виклад основного матеріалу

Ідея криміналістичного забезпечення як єдиної функціонуючої системи виробництва, впровадження й використання криміналістичних засобів виявиться конструктивною на полі міждисциплінарних досліджень, предмет яких формується таким чином, щоб його можна було вивчати засобами дисциплін, що беруть участь у дослідженні, а отримані результати спрямовувати на уточнення та вдосконалення досліджуваного об'єкта [1, с. 188].

Більшість наукових досліджень, що стосуються питань пізнання в криміналістиці, обумовлена злочинною діяльністю, процесом відображення у слідах, залишених злочинною подією, діяльністю з розслідування та попередження. На підставі чого можна говорити про об'єкти криміналістики: вивчення злочинності, досудове розслідування, судовий розгляд, профілактика кримінальних правопорушень.

Злочинна діяльність, як інша діяльність, представляє процес активної взаємодії суб'єкта з певним об'єктом, причому перший цілеспрямовано впливає на останній, задовольняючи свої потреби. Протидія зазначеної діяльності складається з процесуальної, оперативно-розшукової та адміністративно-правової, на підставі чого дослідження передбачає звернення до теорії доказів, її базових категорій. Наше завдання визначити місце та роль електронної криміналістичної інформації при формуванні доказів у процесі пізнання та запропонувати характеристику, що визначить властивості, вимоги та ін.

Пізнання як один із базових розділів філософії утворює гносеологічну основу злочинної діяльності, яка ґрунтується на матеріалістичному підході вивчення картини світу [2, с. 256]. Ми виходимо з можливості людини пізнати об'єктивну реальність, а значить, обставини злочину, що підлягають доведенню за допомогою криміналістичних засобів і методів.

Отримувана інформація трансформуватиметься у знання реального злочинного діяння об'єктивного характеру, про події, речі та явища реального світу. Такі знання можуть бути отримані з віртуального середовища у вигляді електронної криміналістичної інформації, яка в подальшому може бути визначена в процесуальній формі. Маючи багато спільного з науковим пізнанням, криміналістичне пізнання виступає окремим видом цієї філософської категорії.

Ретроспективний спосіб відновлення картини кримінального правопорушення тісно пов'язаний із теорією відображення та теоріями інформації. Інформація має специфічні юридичні властивості. По-перше, інформація за включення в обіг відокремлюється від творця або власника, упредметнюється у вигляді символів або знаків. Відтак існує окремо та незалежно від творця або власника. Отож, виникає юридична властивість інформації – можливість виконувати роль об'єкта, який передається від одного суб'єкта до іншого та потребує юридичного закріплення факту приналежності суб'єктам, які беруть участь у її обігу [3, с. 14].

Дослідницькі підходи, що вживаються в межах міждисциплінарних напрямів, такі як системний підхід, інтегративний підхід, уявлення щодо рівня наукового знання, яке передбачає виявлення змістовного рівня (процесуальне та матеріальне у правовому аспекті представлення об'єкта досліджен-

ня), концептуального рівня (узагальнення об'єкта дослідження у предметі дослідження), технічного та технологічного рівнів – не породжують єдиної наукової площини дослідження [4, с. 46-47].

Деякі дослідники наголошують на тому, що пізнання – це подвійне відображення буття. Спочатку аналізована дія відбувається на етапі простих матеріальних об'єктів (матеріальні сліди) або у свідомості учасників (свідків) злочинного діяння (ідеальні сліди).

У цей час з'явилися нові сліди, які мають електронну природу та виникають у штучному середовищі, створеному людиною – віртуальні сліди. Вторинне відображення відбувається у свідомості особи, яка зчитує інформацію від слідів злочину внаслідок активних дій. Такою особою виступає суб'єкт, наділений відповідними владними повноваженнями державою.

Що стосується співвідношення криміналістичного, кримінально-процесуального пізнання та доказування, то окремі вчені в цій галузі їх ототожнюють, розуміючи під останнім дослідження події минулого, виробленого суб'єктом в особливій процесуальній формі шляхом збирання, перевірки та оцінки доказів. Інші заперечують такий підхід, обґрунтовано вважаючи, що криміналістичне пізнання за своїм обсягом ширше кримінально-процесуального, включає не лише елементи останнього виду пізнання, а й загальновідомі факти.

Відсутність єдиного підходу до співвідношення категорій, що розглядаються, обумовлена тим, що процесуалісти проводять аналіз, виходячи з теорії кримінально-процесуального права, а криміналісти вважають, що виявлений на місці події слід або інший матеріальний носій інформації ще не доказ, а криміналістично значуща інформація.

Відповідно, криміналістика як наука забезпечує трансформацію від названої інформації до доказу. Враховуючи той факт, що у пізнанні навколишньої дійсності завжди присутні невіддільні один від одного складові чуттєвого сприйняття та логічного мислення, можна стверджувати про їхню наявність у криміналістичному пізнанні.

Крім формальних, встановлених законом процесуальних дій щодо збирання актуальної інформації про злочинне діяння, є техніко-криміналістична та організаційно-тактична діяльність суб'єкта пізнання.

Деякі вчені вважають, що слід виділяти лише «процесуальне доказування», визначаючи його як діяльність, що включає не тільки розумову, а й практичну сторону зі збирання та дослідження доказів. Доцільно розрізняти правові та пізнавальні сторони доказування. Щодо правового аспекту доказування (доказування) виділяють кілька ступенів, які перебувають між собою у відносинах залежності: доказування – пізнання, доказування – посвідчення, доказування – обґрунтування. У гносеологічному аспекті доказування виділяють інформаційний та логічний шляхи (сторони) доказування.

Підсумовуючи різні підходи, можна стверджувати, що криміналістичне пізнання є більшим за обсягом поняттям, ніж доказування, яке поряд з кримінально-процесуальним, оперативно-розшуковим і іншими видами пізнання спрямоване на отримання первинної інформації; доказування – це процес розумової діяльності з обґрунтування висновку, отриманого з урахуванням первинної інформації.

Якщо розглядати криміналістичне пізнання як певну сумарну інформаційну технологію, що включає окремі технологічні компоненти, необхідно виділити складові засоби та елементи. Дотримуватимемося погляду, що отримання первинної (не процесуальної) інформації – це початок криміналістичної діяльності. Саме в момент виникнення інформації буде створено відповідний концепт – відображений образ.

Виявлення криміналістично значимої інформації, яка має значення для розкриття кримінального правопорушення (далі – криміналістична інформація) та її подальша трансформація на підтвердження – основа криміналістичної діяльності. Емпіричний ступінь криміналістичного пізнання пов'язаний з виявленням інформації. Тільки фактична сторона (інформація) доступна чуттєвому сприйняттю особи, яка проводить розслідування. Інші аспекти об'єкта встановлюються раціональним, розумовим шляхом. Надалі на стадії виявлення та подальшого закріплення інформації, у тому числі в електро-

нній формі, можна вести мову про початок трансформації на доказ. Якщо докази позначають пізнавальний компонент доказування, то способи їх отримання і перевірки становлять його засвідчувальний компонент [5, с. 310].

Надалі під час перевірки та оцінки електронних доказів конкретні інформаційні технології можуть бути застосовані для відтворення та ідентифікації, що є прерогативою криміналістики. Виділення окремих складових процесу криміналістичного пізнання та доказування можливе тільки з певною умовністю та лише в теорії.

Усі дії та операції владних суб'єктів настільки нерозривні та тісно поєднують інформативні (отримання знань) та комунікативні (обґрунтування достовірності знань, їх передача) складові, що розмежувати їх можна лише умовно. При закріпленні доказів виділяють кілька інформаційних елементів процесу криміналістичного пізнання: виявлення, фіксація, дослідження, перевірка та оцінка [6, с. 168].

Звертаючись до властивостей електронної інформації, взятої з віртуального сліду (первинної інформації), необхідне виявлення та відокремлення (копіювання), закріплення на певному електронному носії інформації. Без належного збереження подальша діяльність, спрямована на дослідження електронного доказу, буде неможлива через відсутність, а проста друкована форма протоколу буде недостатня для перевірки його властивостей. Аналіз позицій науковців та сутності інформації, що використовується в електронних обчислювальних машинах, глобальних інформаційних мережах та інших автоматизованих системах, вказує, що це передусім багаторівневий об'єкт з достатньо складною структурою та трьома основними рівнями – фізичним, логічним та семантичним [7, с. 125-126].

Криміналістичне пізнання є алгоритмом, порядком, процедурою, що методично перевіряється, пов'язаною з криміналістичною діяльністю суб'єктів доказування, представляє особливу інформаційну технологію з виявлення, фіксації, дослідження, перевірки і оцінки криміналістичної інформації, отриманої з метою формування доказу. У схему ретроспективного пізнання «сліди – інформація – факти» необхідно внести уточнення:

- електронні сліди, що виникають поза суб'єктом, який пізнає, які утворюються в штучному середовищі, створеному людиною, відрізняються від звичайних матеріальних і ідеальних слідів, оскільки створюються різними електронними пристроями;

- інформація та факти утворюються за безпосередньої участі суб'єкта пізнання, у тому числі у вигляді електронної криміналістичної інформації;

- з'являються нові електронні джерела інформації, електронні засоби пізнання, які потребують криміналістичної характеристики;

- створюються нові методичні процедури, що відрізняються від техніко-криміналістичних та організаційно-тактичних алгоритмів у криміналістиці.

З урахуванням коригувань схема виглядає: «подія – відображення у штучному середовищі – електронні сліди – електронна інформація – первинна інформація – електронна криміналістична інформація – вторинна інформація – електронний доказ – відтворення обставин скоєного злочину».

Уточнимо співвідношення криміналістичного та кримінально-процесуального доказування. У ст. 93 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) не розкривається термін «збирання доказів», а наведено у загальній формі лише способи та засоби їх збирання [8]. Стадії збирання та закріплення доказів описують процедуру отримання, того вихідного фактичного матеріалу, який потім є базою для дослідження доказів і логічних висновків, що безпосередньо стосуються обставин справи.

Отримання доказів починається з виявлення, збирання та завершується процесуальним закріпленням доказів. Законодавець встановлює, що докази мають збиратися лише шляхом провадження передбачених КПК України слідчих і інших процесуальних дій. Мета більшості процесуальних дій полягає в отриманні доказів. Але якщо говорити про суб'єктів доказування, то вони можуть думати про можливість отримання інформації в ході проведення заходів.

Наприклад, слідчий не може однозначно стверджувати, що буде вилучено під час про-

ведення обшуку житла чи дослідження електронного пристрою; які висновки зробить експерт під час експертизи, тобто говорити про повноцінний доказ передчасно. Така невизначеність проявляється у можливості подання доказів у вигляді письмових документів і предметів підозрюваним, обвинуваченим, потерпілим, цивільним позивачем, цивільним відповідачем та їх представниками.

Відповідно до ч. 3 ст. 93 КПК України, захисник має право збирати докази шляхом одержання предметів, документів та інших відомостей, опитування осіб за їх згодою, витребувати довідки, характеристики, інші документи від органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських об'єднань та юридичних осіб.

У першому випадку законодавець виходить із можливості формування доказів лише в ході процесуальних дій, у другому – він допускає існування у готовому вигляді та поза кримінальним процесом. Говорити про докази на стадіях виявлення, фіксації, дослідження, перевірки та оцінки можливо лише умовно, оскільки на досудових стадіях така криміналістична та кримінально-процесуальна діяльність має попередній характер. Наприклад, речові докази набувають такого статусу лише після винесення процесуального рішення, проте навіть після вчинення подібної дії, річ, яка набула такого статусу, може його втратити.

Спочатку при формуванні доказів досліджується їх змістовна сторона, з віртуального сліду зчитується первинна інформація як об'єктивна властивість навколишньої дійсності, що виявляється у нерівномірності тимчасового розсіювання та розподілу слідів злочину у штучному середовищі електронного пристрою. Цей ступінь починається з «нуля», є відправною точкою у збиранні доказів. Результат першого рівня – поява фактичної основи майбутніх доказів.

Збирання доказів – це початковий етап доказування, що полягає у пошукових, пізнавальних, посвідчувальних і забезпечувальних операціях з метою сприйняття інформації, укладеної у слідах злочину та зйомки у матеріали справи.

Криміналістична інформація в електронній формі на наступному етапі – це відомості про обставини, що підлягають доказуванню, відокремлені на електронному носії інформації обсягом, що дозволяє прийняти у кримінальній справі обґрунтоване рішення. Такий рівень встановлює певні електронні засоби доказування, визначає нормативну конструкцію, формальні правила закріплення електронних доказів.

Поняття «збирання доказів», що міститься в КПК України, має не лише узагальнюючий зміст, а й спрощене з урахуванням отримання електронної інформації із інформаційних та комунікаційних систем, модифікацію криміналістичної інформації у допустиму форму доказу. Збирання доказів – термін об'ємний, що включає виявлення, отримання, фіксацію, вилучення та збереження. Доказування – складний процес, що складається з декількох етапів: пошуку інформації, отримання та процесуального документування.

У процесі збирання доказів у спрощеному вигляді відбувається трансформація криміналістичної інформації в електронній формі: пошук та виявлення інформації здійснюється у штучному середовищі, створеному людиною; фіксація провадиться тільки при процесуальних діях, передбачених законом; у ході первинного дослідження необхідне відокремлення електронної інформації від однорідних аналогів у бінарному середовищі та інших видів інформації; процесуальне документування може бути виконано шляхом складання протоколу, шляхом оформлення додатків за допомогою копіювання та створення електронного документа, використання електронного підпису для підтвердження достовірності, тобто нових видів електронної криміналістичної інформації на етапі, що аналізується.

Перевірка та оцінка доказів (ст. 94 КПК України) у ході доказування взаємопов'язані між собою. У науковій літературі немає жодного підходу до змісту перевірки доказів. Сюди входять дії суб'єктів, створені задля з'ясування достовірності та достатності доказів. Їх перевірка досягається шляхом критичного розгляду кожного доказу, виявлення нових доказів, зіставлення всіх здобутих у справі фактичних даних.

У цьому елементі можна конкретизувати дві стадії: попередню перевірку доказів і по-

дальше дослідження в ході судового засідання. Учасники кримінального судочинства досліджують докази, визначають співвідношення правових позицій однієї сторони та його противників так, як правові позиції кожного суб'єкта доказування різні. Розмежувавши у кримінально-процесуальному законі поняття перевірки та оцінки доказів, законодавець не розкриває їх змісту. Поняття «доказу» та «допустимості доказу» мають юридично закріплене визначення, умови або критерії допустимості та недопустимості доказів в чинному КПК України не систематизовані [9, с. 437].

Частина авторів, які досліджували теорію доказування, стверджують, що оцінка доказів представляє акт думки, лише логічні операції, тому цей елемент виходить за межі процесуальних дій, чи включає останні виключно врегулюванні нормами процесуального права [10, с. 283].

Оцінка доказів є діяльність, обумовлена перекодуванням і накопиченням інформації, винесенням судження про цінність доказової інформації. Це інформаційно-логічний процес, пов'язаний з переробкою та накопиченням інформації, за своєю природою оцінка доказів є розумовою діяльністю, пов'язаною з судженням про цінність доказової інформації.

У науці залишаються дискусійними кілька питань, від яких залежить тлумачення терміна «оцінка доказів» з позицій криміналістики. Перший полягає у визначенні предмета та змісту оцінки доказів, другий – оцінки як заключного етапу процесу доказування. Предмет оцінки доказів входить аналіз властивостей доказів, які дозволяють використовуватиме встановлення обставин злочину. До них відносяться: допустимість, відносність, достовірність та достатність.

Значення терміна «перевірка» – це контроль доказу, посвідчення у його правильності з метою з'ясування відносності, допустимості та достовірності. Під перевіркою доказів з позицій криміналістики розумітимемо розумову діяльність особи, яка застосовує право щодо аналізу кожного доказу з метою встановлення властивостей та зіставлення з іншими доказами у кримінальній справі.

Оцінка доказів – це засновані на нормах права та внутрішньому переконанні висновки суб'єктів доказування, отримані під час розумової діяльності, викладені у процесуальних рішеннях, містять обґрунтування достатності отриманих доказів і правову кваліфікацію встановлених обставин кримінального правопорушення. Приймаючи ретроспективний характер криміналістичного пізнання щодо розглянутих елементів процесу доказування, можна використовувати технології фіксації, відтворення та ідентифікації криміналістичної інформації.

Проблемою дослідження електронних носіїв інформації в кримінальному судочинстві виявляється в практично необмежених можливостях сторони обвинувачення доступу до приватної інформації, що подекуди може призводити до порушень прав у сфері таємниці особистого життя, тому на законодавчому рівні необхідно прописати механізм та випадки визнання їх недопустимими в кримінальному провадженні [11, с. 162].

Висновки

Криміналістичне пізнання може бути представлене як алгоритм, порядок, процедура, що методично перевіряється, пов'язана з криміналістичною діяльністю суб'єктів доказування, є особливою інформаційною технологію з виявлення, закріплення (фіксації), дослідження, перевірки та оцінки криміналістичної інформації отриманої з метою формування доказу. З урахуванням запропонованого підходу схема ретроспективного пізнання виглядає: подія – відображення у штучному середовищі – електронні сліди – електронна інформація (первинна інформація) – електронна криміналістично значуща інформація (вторинна інформація) – електронний доказ (допустима форма) – відтворення обставин скоєного злочину. Суб'єкти доказування збирають криміналістичну інформацію в електронному вигляді, у передбаченому законом порядку і формують як електронний доказ – електронне повідомлення або іншу інформацію, що містяться на електронних носіях, яка у подальшому передається по Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі або по Єдиній інформаційній системі Міністерства внутрішніх справ України.

Література

1. Мирошниченко Ю. М. Основні положення концепції криміналістичного забезпечення судового провадження. *Нове українське право*. 2023. Випуск 4. С. 186-190.

2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія: підручник. 4-те видання, перероблене. Харків: Право, 2023. 424 с.

3. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.

4. Yesimov S. & Borovikova V. Methodological foundations of information security research. *Social and Legal Studios*. 2023. № 6 (1). 49-55.

5. Бобечко Н. Р., Фігурський В. М. Поняття засобів кримінального процесуального доказування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. С. 309-316.

6. Пясковський В. В., Чорноус Ю. М., Самодін А. В. та ін. Криміналістика: підручник / за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Харків: Право, 2020. 752 с.

7. Кіберзлочинність та електронні докази: навчальний посібник / Б. М. Головкін, О. І. Денькович, В. В. Луцик, Д. М. Цехан; за ред. О. Денькович, Г. Шмельцер. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 298 с.

8. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4651-17

9. Вапнярчук В. В., Діброва Т. А., Пісенко Д. О., Сичик В. В. Проблематика підстав визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 3. С. 434-437.

10. Рибалка О. Теоретичні засади доказування в кримінальному процесі. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 8. С. 281-284.

11. Гарасимів О. І., Марко С. І., Ряшко О. В. Цифрові докази: деякі проблемні питання щодо їх поняття та використання у кримінальному судочинстві. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, Серія право*. 2023. Випуск 75. Частина 2. С. 158-162.

Anatolii Kryzhanovskyi
associate professor, candidate of legal sciences, Associate Professor of the Department of Criminal law and Procedure Educational and Scientific Institute of Jurisprudence, Psychology and Innovative education, of the Lviv Polytechnic National University

FORENSIC COGNITION AND EVIDENCE: RELATIONSHIP, CONCEPT AND FORM IN THE CONTEXT OF ELECTRONIC FORENSIC INFORMATION

In the article, based on current legislation, forensic knowledge and evidence are considered in the context of the relationship, concept and form of electronic forensic information. The object of the research is the activity of participants in criminal proceedings in pre-trial and judicial proceedings, related to obtaining and using forensic information in electronic form. The subject of the study is the laws related to the nature and features of electronic information, the formation of methods, means and techniques used in the course of detection, recording, research, verification, and evaluation of electronic forensic information at various stages of criminal proceedings. General scientific methods are applied: historical, logical, comparative, generalization and classification, analysis and synthesis, deduction and induction, private methods - comparative legal, formal legal and legal modeling. Forensic information is information about the event of a criminal offense, related circumstances, displayed in the memory of an electronic device, which allows for use in criminal proceedings. The current state of criminology, criminal procedural law, and law enforcement practice related to the use of information technologies during the procedural processing of forensic information needs to be adjusted. It is indicated that the use of information technologies in forensics is based on the laws of the movement of electronic forensic information and its use as evidence. This information is considered as a process in the course of detection, fixation, research, verification and evaluation. An electronic trail has its own specifics and characteristics inherent in electronic information. The signs are a derivative of the will of the person who created it, an electronic environment, a binary representation code, a file and a format.

Keywords: information technologies, forensic information, criminal procedural legislation, investigation, procedural actions.